

Núm. de Rotlle: TSJP 000089/2018
Núm. de Causa: 6000092/2017

SENTÈNCIA 17-2019

PARTS:

Recurrent: Sr. E. V. G.
Advocat: Sr. C.J. M.

Recorregut: MINISTERI FISCAL

Recorregut: Sra. H. G. J.
Advocat: Sr. X. L. H.

COMPOSICIÓ DEL TRIBUNAL:

President: Sr. Yves PICOD
Magistrats: Sra. Marie CONTE
Sra. Fàtima RAMIREZ SOUTO

Andorra la Vella, tres d'abril de dos mil dinou.

En el recurs d'apel·lació interposat contra la sentència de data 25 de juliol de 2018, dictada pel Tribunal de Corts en la causa de referència, seguida pel delictes menor de maltractament en l'àmbit domèstic i per la contravenció penal de lesions doloses, els components de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia expressats al marge s'han constituït per a la vista i decisió, és ponent la **Sra. Marie CONTE**.

ANTECEDENTS DE FET

I.- RESULTANT: que el Tribunal de Corts dictà sentència en data 25 de juliol de 2018, amb la part dispositiva següent:

“Decidim: Absoldre H. G. J. del delict menor de maltractament en l'àmbit domèstic i de la contravenció penal de lesions doloses, imputats pel Ministeri Fiscal.

Condemnar E. V. G. com a responsable penalment en concepte d'autor d'un delict menor de maltractament en l'àmbit domèstic i d'una contravenció penal de lesions doloses, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, a la pena de VUIT MESOS DE PRESÓ CONDICIONAL, amb un termini de suspensió de la condemna de dos anys, així com al pagament de les despeses processals causades.

En concepte de responsabilitat civil, condemnar E. V.G. a pagar a la CASS la suma de 61,47 €”.

II.- RESULTANT: que la decisió es recolza en els següents fets provats: *“que els processats E. V. G., nascut el XXX, i H. G. J., nascuda el XXX, ambdós de nacionalitat andorrana i sense antecedents penals, van mantenir una relació de parella durant quasi quatre anys fins al mes de novembre del 2014, de la qual va néixer ràpidament un fill.*

A partir de l'embaràs, aquesta relació va ser molt conflictiva, especialment per motius econòmics, essent la processada objecte d'un maltractament habitual per part del processat.

En data 28 d'abril del 2014, trobant-se al domicili radicat a l'Av. XXX, una discussió va produir-se entre els interessats durant la qual el processat va agafar pel coll la processada, defensant-se aquesta per una bufetada donada a la cara i causant-li així una equimosis i un tall d'uns 5 mm, lesions constatades el dia següent pel Servei d'urgències de l'Hospital Nostra Senyora de Meritxell i que no han necessitat tractament mèdic posterior a la primera assistència.

En data 14 de maig del 2014, trobant-se al mateix domicili, una nova discussió va esclatar durant la qual, en un primer moment, el processat va agafar pel coll la processada, immobilitzant-la contra la nevera, i en un segon temps, havent aconseguit aquesta desfer-se d'ell, la va agafar pels canells, fent-li girar els mateixos, abans de donar diverses bufetades, causant-li així un eritema cervical a la regió trapezoidal esquerra, amb contractura muscular cervico-dorsal, i eritemes superficials als avant-braços, lesions constatades el mateix dia pel Servei d'urgències de l'HNSM i que no han necessitat tractament mèdic posterior a la primera assistència”.

III.- RESULTANT: que contra l'esmentada sentència interposà recurs d'apel·lació l'advocat defensor d'E. V. G., sol·licitant que s'absolguí al

seu defensat de qualsevol responsabilitat penal i civil, per no haver-se detectat en les actuacions d'aquest, una violència domèstica tipificada a l'article 114.1 del Codi penal. Manifestant que:

- el Tribunal a quo tracta al processat com un "*maltractador*", basant-se en la conducta manifestada pel mateix a la vista oral sobre unes manifestacions "*clarament masculistes*", sense tenir en compte el fet que una vista oral provoca nerviosisme, i no trobant-se el processat en el seu estat normal.

- el Tribunal considera que les lesions que presenta H. G. el dia 14-5-2014 van ser produïdes per la seva parella, quan l'informe sanitari no constitueix una prova absoluta de la violència domèstica, i no ha estat admès com a prova pel que fa a les lesions constatades en la persona del recurrent.

- la claredat, precisió i espontaneïtat de les declaracions d'H.G. considerades pel Tribunal, no són suficients per a desvirtuar les declaracions del recurrent, que es trobava en un estat de nerviosisme que alterava així les seves declaracions.

- no hi ha prova de mentides o contradiccions en les declaracions del seu defensat, essent les constatacions mèdiques del servei d'urgències de l'hospital, insuficients per evidenciar actes de maltractament.

- les declaracions dels 3 testimonis, invocades per la part contrària, no són fiables en la mesura que la Sra. A. L. mantenia una relació d'amistat amb H. G., la Sra. . només té declarat que "*havia sospites*" de maltractament, en definitiva l'informe psicològic de la Sra. R. únicament valora l'estat de la Sra. G., quan també hauria d'haver valorat l'estat del Sr. V., i la raó dels continus menyspreaments de la seva parella.

Estima per tant, que el Tribunal a quo s'ha posicionat des de l'inici a favor de la defensa d' H. GA. i que els elements que afavoreixen la posició d'aquesta, són insuficients per descartar la presumpció d'innocència del processat.

IV.- RESULTANT: que el Ministeri Fiscal s'oposa al recurs interposat, observant que el Tribunal de Corts va valorar de manera pertinent el context de les relacions entre ambdues parts, i que, pel que fa a la prova

dels maltractaments va apreciar la declaració d' H. G. i del processat, sota els principis d'immediatesa i contradicció, així com totes les dades perifèriques existents per arribar a una conclusió lògica, coherent i fonamentada per desvirtuar la presumpció d'innocència del processat.

V.- RESULTANT: que també s'oposa al recurs, la representació lletrada de d' H. G. J.. Insisteix el lletrat especialment, sobre la importància i valor dels principis d'immediació i contradicció en la mesura que en un judici oral, el Tribunal pot fer una valoració de la personalitat de les parts i de llur credibilitat.

Observa el mateix, el caràcter contradictori i incoherent de les declaracions d'E. V. G. durant la instrucció i a la vista oral.

Afegeix que el tribunal no es recolza únicament en la poca credibilitat d'E. V. G. i la fiabilitat d' H. G. J., sinó també en altres elements com les declaracions de 3 testimonis.

FONAMENTS DE DRET

I.- CONSIDERANT: que tal com manifesta la sentència apel·lada, i com ha reiterat en múltiples ocasions aquesta Sala, en els delictes de violència domèstica que, de manera general, es perpetuen en la intimitat, són extraordinàries les causes en quines el jutgador disposa d'una prova directa i objectiva que acrediti la culpabilitat o innocència del processat. El més habitual és disposar com a única prova directa la declaració de la víctima, i el testimoni d'aquesta, i la jurisprudència l'atorga eficàcia probatòria suficient per desvirtuar la presumpció d'innocència, sempre i quan no hi hagin raons objectives que li restin credibilitat.

Aquest testimoni però haurà de sotmetre's a contradicció de les parts i haurà de ser ponderat pel Tribunal, tenint en compte l'absència en la víctima de qualsevol mòbil de ressentiment o enemistat envers l'acusat que pugi comprometre la seva credibilitat, la existència de dades perifèriques que el reforcin, la persistència i fermesa de la víctima en la seva declaració incriminatòria, reiterada en el temps i sense ambigüitats ni contradiccions.

Per aquest motiu, si bé en tots els tipus del procediments, els principis penals d'immediació i contradicció són un dels elements centrals de

l'equitat del procés, en aquests tipus de delictes resulten imprescindibles per tal que el Tribunal pugui conformar-se una deguda opinió sobre els fets i dur a terme una correcta i complerta valoració de la prova practicada.

El Tribunal de Corts, en la causa de referència, va apreciar la declaració d'H. G. i del processat E. V., en base als principis d'immediació i contradicció, i va precisar la valoració realitzada sobre la credibilitat de les parts i sobre les proves indirectes o els indicis que confirmen la seva valoració.

III.- CONSIDERANT: que el recurrent al·lega una incorrecta valoració de la prova per part del Tribunal de primera instància.

Pel que fa a la declaració d'H. G. J., el Tribunal a quo precisa que ha pogut constatar la autenticitat total d'aquesta en les seves declaracions incriminatòries (claredat, precisió en l'exposat dels fets, espontaneïtat de les respostes a les preguntes, expressions dels seus sentiments), així com la seva reacció emocional en adequació perfecta amb l'evocació dels fets.

Al contrari, les afirmacions del processat E. V. G. no han estat considerades pel Tribunal com a fiables, donada la seva personalitat revelada en el curs de la vista oral: contradiccions, mentides relatives als fets del dia 14-5-2014, variacions pel que fa als fets del dia 28-4-2014 i manifestacions masclistes relacionades en la sentència, poc compatibles amb una personalitat susceptible de ser víctima de violència domèstica per part d'una dona.

L'avui recurrent pretén que per valorar altrament la conducta mantinguda en el transcurs de la vista oral, el Tribunal hagués tingut de prendre en compte *"el cert nerviosisme provocat per la vista oral"*.

Tal argumentació no apareix com a seriosa, doncs d'una part, els magistrats de primera instància són capaços de distingir entre un estat de nerviosisme i la voluntat de mentir, i d'altra part, si bé és podria entendre en tals circumstàncies un estat de nerviosisme per part d'un processat que en cap cas justifica les contradiccions i actitud masclista constatades pel Tribunal.

Després d'haver ponderat i valorat les declaracions de les parts, el Tribunal no es recolza únicament sobre la poca credibilitat d'E. V. i la fiabilitat d'H. G., sinó que ha precisat i analitzat els altres elements, fonamentant la seva decisió condemnatòria:

- La constitució física respectiva dels dos interessats, difícilment compatible amb una violència de gènere exercitada per la processada, havent-se d'observar que E. V. pretén haver estat víctima de cops i bufetades.

- La declaració d'E. R.G., psicòloga que ha assegurat el seguiment d'H. G. quan treballava al servei d'atenció a la dona maltractada, i que va precisar al judici oral que aquesta *"presentava tota la simptomatologia d'una dona maltractada amb baixa autoestima, por, inseguretat i molta vergonya"*.

- S. L. C. membre del servei precitat que va efectuar consultes puntals d' H. G. abans de l'any 2014, va manifestar que havia sospitat maltractament per part del seu company.

- C. A. L., assistenta social al servei d'atenció a la dona maltractada, recordava que havia rebut concretament les confidències de la processada sobre la violència recurrent soferta, va referit tant davant del Batlle instructor com al judici oral, el comportament habitual del processat imbuït en un sentiment de superioritat envers H. G., que menyspreava i escridassaves públicament.

- El Tribunal va també analitzat l'informe establert a raó dels fets del 14-5-2014, pel servei d'urgències de l'Hospital Nostra Senyora de Meritxell, que descriu les lesions constatades sobre la persona d'H. G. *"avui comenta nova agressió amb traumatisme regió cervical (l'ha agafada pel coll amb les mans) per moviments flexió extensió raquiscervical"* El metge del servei va constatar *"un eritema cervical a la regió trapezoïdal amb contractura muscular"*. En l'informe medicoforens de data 15-9-2016, la doctora R. F.M. que *"el mecanisme de producció d'aquesta lesió sol pot ser per pressió directa amb un objecte dur o digitopressió amb més o menys intensitat"*.

El recurrent no dona una explicació coherent sobre la forma en què es produeixen aquestes lesions i continua sostenint que mai va agafar pel coll a la Sra. G., que no gensmenys no s'ha pogut ferir ella mateixa de tal manera.

El Tribunal de Corts va deduir, amb bon criteri, de les constatacions mèdiques, l'existència de violències per part d'E. V. i la manca de fiabilitat de les seves declaracions.

IV.- CONSIDERANT: que el Tribunal a quo va apreciar, de forma directa i immediata la versemblança i fiabilitat de les declaracions dels implicats i dels testimonis, analitzant els documents mèdics i arribant a una conclusió lògica i raonada suficient per a desvirtuar la presumpció d'innocència de l'avui recurrent.

V.- CONSIDERANT: que procedeix desestimar el recurs interposat i confirmar íntegrament la sentència impugnada.

Vistos la Constitució, el Codi penal, el Codi de procediment penal, la jurisprudència aplicable, i altres fonts del dret del Principat d'Andorra, els magistrats de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDIM:

- 1- DESESTIMAR el recurs interposat per la representació lletrada d'E. V. G.
- 2- CONFIRMAR íntegrament la sentència objecte de recurs.
- 3- CONDEMNAR al recurrent al pagament de les despeses processals causades pel recurs, inclosos els honoraris d'advocat exposats per H. G. J.

Aquesta sentència és ferma i executiva.